

Історія

Державного гемологічного центру України. Частина 2, 2001-2008 роки

DOI: [https://doi.org/10.53036/2022-4\(110\)-1](https://doi.org/10.53036/2022-4(110)-1)

У 2001–2002 роках ДГЦУ активно продовжує роботу зі створення проєктів нормативної бази щодо оцінки культурних цінностей, діамантів та іншого дорогоцінного каміння.

Зокрема, разом з Державною службою контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України було розроблено типовий перелік критеріїв оцінки таких цінностей, який згодом був внесений до пункту 8 постанови Кабінету Міністрів України від 26.08.2003 № 1343 «Про затвердження Порядку проведення державної експертизи культурних цінностей та розмірів плати за її проведення».

Також у 2001 році створено проєкт Технічних умов (ТУ) ДГЦУ «Діаманти», який опубліковано в монографії ДГЦУ «Як оцінювати коштовності з дорогоцінних каменів і металів». Остаточна редакція цих ТУ (ТУ У 36.2–21587162.001–2002) за авторством В. Татарінцева була узгоджена з Мінфіном України та зареєстрована УкрЦСМ Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації за № 081/026452 від 22.05.2002.

У 2002 році на запрошення ДГЦУ та Інституту надтвердих матеріалів НАН України гемологічний центр відвідав керівник наукових досліджень Гемологічного інституту Америки (GIA) д-р Джеймс Шиглі, який ознайомився з роботою ДГЦУ, зокрема, з навчальними класами і курсом з атестації діамантів. Це стало початком співпраці ДГЦУ і GIA.

Візит керівника наукових досліджень Гемологічного інституту Америки д-ра Джеймса Шиглі до ДГЦУ. Зліва направо сидять: д-р Джеймс Шиглі, професор О. Платонов; стоять: головний фахівець ДГЦУ Ю. Гаєвський, старший науковий співробітник ІНМ НАНУ Ю. Начальна, заступник директора ДГЦУ В. Татарінцев, директор ДГЦУ В. Індутний, начальник відділу зарубіжних зав'язків ІНМ НАНУ Б. Лушпенко, 2002

Гемологічний інститут Америки, Карлсбад, Каліфорнія, 2003

В. Індутний (справа) і головний експерт з атестації діамантів GIA В. Домбровський, Карлсбад, Каліфорнія, 2003

У лютому 2003 року представники ДГЦУ в особі директора В. Індутного та заступника директора В. Татарінцева у відповідь здійснили візит до GIA у Карлсбаді, Каліфорнія, де поспілкувались, крім д-ра Джеймса Шиглі, з Президентом GIA паном Біллом Бояджаном, з усім керівництвом GIA, ознайомились з науковими приладами та методами гемологічних досліджень діамантів, навчальними курсами GIA, лабораторією з атестації діамантів, найбільшою у світі гемологічною бібліотекою, відсвяткували разом з керівництвом GIA 50-річчя запровадження міжнародної системи атестації діамантів, розробленої Ричардом Т. Ліддікоутом, колишнім Головою ради керівників GIA, вшанували його пам'ять (пішов з життя у 2002 році) та відвідали всесвітньовідому міжнародну виставку-ярмарку дорогоцінного каміння та мінералів у Тусоні, Аризона.

У рамках співпраці з нашою організацією GIA підібрав для ДГЦУ еталонну колекцію діамантових зразків кольору (Color Master Set), яка стала, наскільки нам відомо, єдиною серед гемологічних організацій Європи, які не належать до GIA. Арбітражне визначення кольору діамантів ДГЦУ виконує саме за цим набором зразків.

У жовтні 2002 року під егідою ООН у швейцарському місті Інтерлакені відбулася міжнародна міністерська зустріч 36 різних країн світу та країн ЄС, яка затвердила основоположний документ Кімберлійського процесу (далі – КП) – міжнародну систему сертифікації необроблених алмазів у рамках Кімберлійського процесу, названу сертифікаційною схемою КП (далі – ССКП). На цій зустрічі 52 країни, у тому числі Україна, підписали угоду про приєднання до КП з 1 січня 2003 року.

На початку 2003 року Україна стає учасницею КП і ДГЦУ набуває у цьому особливої ролі.

За ініціативою алмазообробних заводів у Вінниці (завод «Кристал») та Києві (завод «Ізумруд») та на основі доручення Кабінету Міністрів України Міністерство промислової політики, Міністерство фінансів, Служба безпеки України і Національний банк України провели нараду, на якій було прийняте рішення про імплементацію вимог КП в українське законодавство та термінове підготування проекту відповідної постанови Кабінету Міністрів України, а також про визначення ДГЦУ офіційним представником України у справах виконання вимог ССКП. Проект зазначеної постанови за дорученням Мінфіну розробив ДГЦУ (постанова Кабінету Міністрів України від 12 березня 2003 р. № 307). На виконання цієї постанови був також розроблений наказ Мінфіну від 09.04.2003 № 276, який визначив ДГЦУ національним органом КП. Перед цим, наприкінці 2002 року, Мінфін направив до МЗС України листа, в якому визначив заступника директора – керівника відділу експертизи алмазів В. Татарінцева контактною особою від України у КП.

Відповідно до функцій національного органу КП, ДГЦУ бере участь у митному оформленні міжнародних посилок алмазів, експертує їх та виконує всі інші

необхідні роботи в рамках діяльності КП за наказом Мінфіну.

З 2003 року ДГЦУ бере участь у щорічних зустрічах країн-учасниць КП, які відбуваються у країнах, що головує у КП (кожен рік різні країни). Перша така зустріч, що мала засновницький характер, була проведена у квітні 2003 року у м. Йоганнесбург (ПАР), де Україну представляв начальник Головного управління з дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння Мінфіну Віктор Васильович Видолоб, Надзвичайний та Повноважний Посол України в ПАР Ігор Мефодійович Турянський та уповноважена особа від ДГЦУ, заступник директора – керівник відділу експертизи алмазів Володимир Іванович Татарінцев. Перекладачем

до української делегації було також долучено співробітника заводу «Кристал» Юрія Дмитровича Покрасьона. На зустрічі, крім робочих моментів, йшло активне спілкування в кулуарах з відомими та поважними особами алмазного світу, а саме головою «Rapaport Group», засновником журналу «Rapaport» Мартіном Рапапортом, головою міжнародної корпорації з видобутку та продажу алмазів «De Beers» Николасом Оппенгеймером, іншими.

Далі у період 2003–2008 років основні зустрічі країн-учасниць КП проводились у жовтні 2003 р. у Сан-Сіті (ПАР), у 2004 – в Оттаві (Канада), у 2005 – в Москві (росія), у 2006 – у Габороне (Ботсвана), у 2007 – в Брюсселі (Бельгія), у 2008 – в Нью-Делі (Індія). На цих зустрічах Україну представляли: 2003 рік – Заступник Міністра фінансів С. Макацарія, директор ДГЦУ В. Індутний, провідний спеціаліст відділу експертизи алмазів ДГЦУ О. Руденко; 2004 рік – Заступник Міністра фінансів В. Чалий, директор ДГЦУ В. Індутний, провідний спеціаліст відділу експертизи алмазів ДГЦУ О. Руденко; 2005 рік – заступник

Зліва направо Ю. Покрасьон, В. Видолоб, М. Рапапорт, В. Татарінцев, 2003

Директор ДГЦУ В. Індутний та керівник Візиту огляду КП з Індії пан П.К. Махапатра, 2005

директора ДГЦУ В. Татарінцев, провідний спеціаліст відділу експертизи алмазів ДГЦУ О. Руденко; 2006 рік – Заступник Міністра фінансів С. Макацарія, директор ДГЦУ В. Індутний, провідний спеціаліст відділу експертизи алмазів ДГЦУ О. Руденко; 2007 рік – заступник директора ДГЦУ В. Татарінцев; 2008 рік – заступник директора ДГЦУ В. Татарінцев, провідний спеціаліст відділу експертизи алмазів ДГЦУ О. Желєзнякова.

За рекомендаціями КП кожна країна-учасниця КП на періодичній основі повинна прийняти у себе міжнародний Візит огляду КП, який має на меті перевірку країни на відповідність виконання нею вимог ССКП, а також брати участь у таких візитах до інших країн. Україна приймала Візити огляду КП у 2005 і 2011 роках.

У 2005 році міжнародну делегацію Візиту огляду КП (Індія, ЄС, росія, Чехія) до України очолював представник уряду Індії, директор департаменту Міністерства торгівлі та промисловості Індії пан П.К. Махапатра (P.K. Mahapatra).

Л. Вишневська визначає характеристики конфіскованих алмазів, 2005

Візит директора ДГЦУ В. Індутного до Індії, 2007

Таїланд, підприємство «Rosy Blue». Крім тайців, зліва направо: представник Вірменії Гагік Мкртчян, представник України В. Татарінцев (ДГЦУ), представник Ізраїлю Шмуель Мордехай, 2007

Команда Візиту здійснила всі необхідні заходи з перевірки, заслухала доповіді вповноважених осіб ДГЦУ, керівництва Мінфіну, Державної митної служби України та відвідала завод «Кристал» у Вінниці.

Перевіркою діяльності ДГЦУ як національного органу КП було підтвер-

джено відповідність роботи нашої організації вимогам ССКП (без зауважень).

Влітку 2005 року вповноваженими органами України була конфіскована контрабандна партія російських необроблених алмазів загальною масою 1,7 кг.

Ці алмази за дорученням Мінфіну були досліджені й оцінені фахівцями ДГЦУ – Л. Вишневською і В. Татарінцевим зі складанням відповідного експертного висновку.

У 2006 році Рада з розвитку експорту дорогоцінного каміння та ювелірних виробів Індії (Gem and Jewellery Export Promotion Council – GJEP) здійснила візит до України і провела презентацію дев'яти експортерів – членів Ради на виставці «Ювелір Експо Україна», що проходила в Києві 23-26 листопада.

Делегація на чолі з паном Санджеєм Котарі складалася з представників алмазного сектору, кольорового дорогоцінного каміння та ювелірних виробів. ДГЦУ мав перемовини з цією Радою з метою налагодження співробітництва у секторі дорогоцінного каміння. Наслідком перемовин стало офіційне запрошення директора ДГЦУ В. Індутного до Інституту дорогоцінного каміння та ювелірних виробів Індії (IGJ) для подальшого розвитку торговельних відносин між Індією та Україною. Отже, на початку 2007 року відбувся візит директора ДГЦУ В. Індут-

ного до Індії, де його ознайомили з інститутом IGJ та низкою заводів. Наприкінці 2006 року (9–19 жовтня) представники ДГЦУ – заступник директора-керівник відділу експертизи алмазів В. Татарінцев і провідний фахівець відділу експертизи алмазів О. Руденко разом з урядовцем Канади паном Denis Lagase взяли участь у Візиті огляду

Кімберлійського процесу до Японії та Південної Кореї. Очоловав візит пан Denis Lagase.

Перевіркою було підтверджено відповідність роботи вповноважених органів Японії і Кореї вимогам ССКП та надано деякі рекомендації.

У цілому участь ДГЦУ в таких перевірках підкреслює значимість нашої організації у спільноті країн-учасниць КП та надає важливий досвід з організації прийому Візитів огляду КП в Україну.

У серпні 2007 року за запрошенням уряду Таїланду та відповідно до доручення Кабінету Міністрів України заступник директора, керівник відділу експертизи алмазів ДГЦУ В. Татарінцев і провідний спеціаліст відділу О. Руденко разом з представниками Міністерства торгівлі та економічного розвитку Вірменії паном Гагіком Мкртчяном (Gagik Mkrtchyan) та Міністерства економіки і промисловості Ізраїлю паном Шмуелем Мордехаєм (Shmuel Mordechai) взяли участь у Візиті огляду Кімберлійського процесу до Таїланду. Очоловав візит пан Шмуель Мордехай.

Перевіркою також, як у Японії і Кореї, була підтверджена відповідність роботи вповноважених органів Таїланду вимогам ССКП та надано деякі рекомендації.

Те, що Робоча група КП з моніторингу два роки поспіль запрошувала фахівців ДГЦУ брати участь у Візитах огляду КП до різних країн-учасниць КП, свідчить про високий рівень довіри до фаху ДГЦУ та можливостей його міжнародної діяльності. Це підіймає престиж України і підкреслює значимість нашої організації у спільноті країн-учасниць КП.

Упродовж років ДГЦУ вивчав діяльність і структуру Всесвітньої конфедерації ювелірів (СІВЖО), до складу якої входило близько 40 країн з різних континентів світу і яка є Економічним та Соціальним Радником ООН у питаннях дорогоцінного каміння і ювелірних виробів. Основні завдання СІВЖО – розвиток міжнародного співробітництва та корпоративної соціальної відповідальності в ювелірній галузі, створення за підтримкою ООН спеціальних освітніх програм у цьому напрямку та захист інтересів споживачів ювелірних виробів. Також метою СІВЖО є гармонізація термінології, номенклатури, стандартів і правил, які діють у торгівлі ювелірними

виробами, та забезпечення стабільності ювелірного ринку.

Були проведені перемовини з керівництвом СІВЮ, на яких ДГЦУ проявив ініціативу щодо вступу до цієї конфедерації. 9 січня 2007 року ДГЦУ отримав запрошення від Президента конфедерації д-ра Гаєтано Кавальєрі стати повноправним членом СІВЮ. Влітку 2007 року пан Гаєтано Кавальєрі на запрошення ДГЦУ відвідав Україну і зустрівся не тільки з керівництвом ДГЦУ, а й з керівництвом Мінфіну і Кабінету Міністрів України. Після проведення очних зустрічей з розгляду питання вступу України до СІВЮ з боку Мінфіну, Мін'юсту, МЗС та Кабінету Міністрів України 23 серпня 2007 року ДГЦУ отримав від Мінфіну погодження щодо вступу до СІВЮ.

16 березня 2008 року Президент СІВЮ пан Гаєтано Кавальєрі підписав Сертифікат про повноправне членство ДГЦУ в цій конфедерації. Через місяць представник ДГЦУ В. Татарінцев особисто отримав цей сертифікат на Конгресі СІВЮ, який проходив 14-16 квітня 2008 року в Дубаї, ОАЕ, у Вільній економічній зоні DMCC (Dubai Multi Commodities Centre). Відтак ДГЦУ має право використовувати емблему СІВЮ.

Статус повноправного члена СІВЮ дозволяє ДГЦУ брати участь у розгляді та прийнятті рішень цієї організації, у створенні міжнародних стандартів СІВЮ у сфері опису діамантів, іншого дорогоцінного каміння, коралів, перлів, правил роботи гемологічних лабораторій тощо, активно взаємодіяти з членами національних галузевих організацій, які займаються добуванням, торгівлею дорогоцінним камінням, виготовленням ювелірних виробів, їх оптовою та роздрібною торгівлею на національному рівні.

З 2006 року ДГЦУ представляє Україну у Всесвітній раді з бурштину (World Amber Council) в Польщі (м. Гданськ), де розпочато співпрацю ряду країн (Україна, Польща, Литва, росія, Німеччина) зі створення єдиної системи сертифікації бурштину та боротьби з його незаконним видобуванням і контр-

Засідання організаційного комітету конференції за участю академіка НАН України Петра Гожика, голови організаційного комітету проєкту «Український бурштиновий світ» Галини Лемець, генерального директора Національного заповідника «Софія Київська» Нелі Куковальської, представника ДГЦУ Олени Беліченко, 2008

абандою. Керівник відділу експертизи дорогоцінного каміння ДГЦУ Беліченко Олена є членом комісії із сертифікації.

У 2007 році ДГЦУ став співорганізатором Першої міжнародної конференції «Український бурштиновий світ», яка пройшла 17-20 жовтня в Києві. На конференції були розглянуті актуальні наукові проблеми геології бурштину, екології та видобування, обігу та гемології, перспектив пошуку бурштину в Україні.

У 2008 році за сприянням гемологічного центру була проведена Друга міжнародна конференція «Український бурштиновий світ», в роботі організаційного комітету конференції взяла участь керівник відділу експертизи дорогоцінного каміння ДГЦУ Олена Беліченко.

До 2006 року обсяг експертизи у ДГЦУ досяг 25 тисяч на рік. До цього часу в ДГЦУ пройшли навчання не тільки українські громадяни, а й громадяни Австралії, Естонії, Німеччини, Швейцарії, Росії, Польщі і деяких інших країн.

ДГЦУ досяг визнання у світі як експертний і навчальний центр.

Визнання фахової спроможності ДГЦУ всередині країни не один раз використовувалось державними органами, які доручали ДГЦУ виконувати різні відповідальні експертні роботи, такі, наприклад, як контрольна експертиза діамантів на ДП «Вінницький завод "Кристал"» і ДП «Київський завод "Ізумруд"», яка була виконана фахівцями ДГЦУ Л. Вишневською, С. Зубаревим, Ю. Гаєв-

ським і Ю. Ладжуном восени 2006 року за дорученнями Генеральної прокуратури України; перевірка цих заводів у різні роки у складі комісії Пробірної палати України, оцінка діамантів та іншого дорогоцінного каміння під час приватизації цих підприємств.

Розвиток гемологічного центру як наукової організації, підвищення складності гемологічної експертизи викликало необхідність використовувати для дослідження новітні методи інструментальної діагностики. У 2005 році було придбано спектрометр енергій рентгєнівського випромінювання «СЕР-01» моделі «ElvaX-Light». Рентгєнофлюоресцентна спектроскопія (EDXRF) дозволяє визначити на якісному та напівкількісному рівні хімічний склад об'єктів експертизи. На початку 2008 року був придбаний ІЧ-Фур'є спектрометр «Thermo Fisher Scientific» моделі «Nicolet 6700». FTIR-спектроскопія дозволяє отримувати ІЧ-спектри досліджуваних зразків, на основі інтерпретації яких роблять висновок про прина-

Експерт за роботою з приладом – ІЧ-Фур'є спектрометром «Thermo Fisher Scientific» моделі «Nicolet 6700»

лежність каменів певному мінеральному виду, реконструюють їхнє походження (природні/штучні) та виявляють ознаки і методи облагородження.

ДГЦУ не зупиняється на досягнутому, протягом усього часу свого існування сприяє підвищенню рівня знань своїх фахівців й інших гемологів нашої держави.

Влітку 2005 року за особистою домовленістю В. Татарінцева з керівництвом Інституту гемології при HRD (Вищій Алмазній Раді, Антверпен, Бельгія) було проведено тритижневе навчання української групи слухачів (12 осіб) за напрямом атестації діамантів («Polished Diamond Grading»). Синхронний переклад занять здійснювала головний фахівець ДГЦУ О. Руденко. По закінченню курсу слухачі склали іспити та отримали дипломи Інституту гемології при HRD встановленого зразка «Certified Diamond Grader» («Сертифікований оцінювач діамантів»).

У червні 2007 року експерти центру у складі групи представників алмазної галузі України проходили навчання за напрямом «Основи класифікування алмазної сировини. Ідентифікація забарвлених, штучних алмазів та імітацій алмазів», яке проводили фахівці Гемологічного інституту Бельгії при HRD на базі ДГЦУ.

Період 2001-2008 року є часом розвитку гемології декоративного та напівдорогоцінного каміння і взагалі каменеобробної галузі України.

У 2003 році відділ експертизи декоративного та напівдорогоцінного каміння (а також весь напрям досліджень й викладання гемології напівдорогоцінного та декоративного каміння) очолив

Теоретичний екзамен з курсу «Атестація та експертна оцінка декоративного каміння», 2003 рік. Зліва направо: В. Попік, Л. Ступак, В. Луцишин, екзаменатор – Олег Гелета

кандидат геологічних наук Олег Леонітович Гелета, який з 1999 року поєднав себе з колективом ДГЦУ.

Завдяки діяльності керівництва ДГЦУ та фахівців відділу експертизи декоративного та напівдорогоцінного каміння (Олег Горобчишин, Андрій Кічняєв, Ігор Сергієнко) було розроблено ефективну систему оцінки якості та вартості товарних партій граніту, габро, лабрадориту, мармурів та вапняків, а також різноманітних мінеральних продуктів (декоративний та будівельний щебінь, відсів, крихта тощо). У ці роки створено широку мережу акредитованих експертів-гемологів декоративного каміння, яка налічувала більше 50 експертів в усіх областях країни, що дозволяло оперативно виконувати гемологічні дослідження на замовлення правоохоронних органів, митниці, державних та приватних замовників, фізичних осіб.

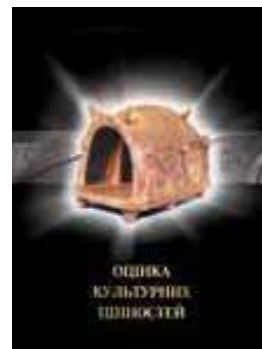
У ці роки було створено популярні навчальні курси з експертизи декоративного та напівдорогоцінного каміння, які дозволили виховати цілу плеяду професійних експертів-гемологів, які й досі є знаними фахівцями вітчизняної каменярської галузі.

Ефективна робота керівництва та фахівців ДГЦУ зі встановлення реальної вартості товарних партій декоративного каміння при обрахуванні митних платежів допомогла у 2006-2007 роках стримати справжнє цунамі неякісного імпортного каміння з Китаю. Це дозволило вітчизняним каменярам працювати на цивілізованому ринку без відверто демпінгових імпортних товарів, які знищили каменярство у багатьох країнах. Такі поставки роками намагалися організувати різноманітні ділки за заниженими митними цінами.

У 2003-2004 роках директором ДГЦУ В. Індутним розроблено методичку оцінки культурних цінностей.

У рамках роботи з оцінки культурних цінностей ДГЦУ провів серію семінарів для підвищення кваліфікації співробітників музеїв України в Харкові, Одесі, Донецьку, Львові та Києві. Ці семінари прослухали працівники більше 30 музеїв України. Відтак ДГЦУ створив базу для здійснення обліку та оцінки усьо-

го музейного фонду України. Результати напрацювань у цьому напрямі були опубліковані в монографії «Оцінка культурних цінностей», яка вийшла друком у 2006 році.

ДГЦУ також узяв участь в організації та проведенні першого міжнародного Конгресу трипільської культури, який відбувся у вересні 2004 року. Розробки ДГЦУ включені до Трипільської енциклопедії окремою статтею про оцінку археологічної спадщини.

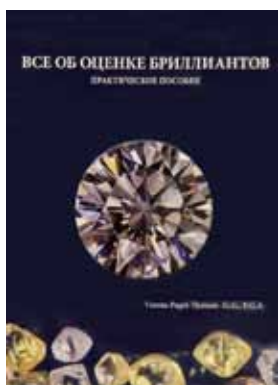
У 2001 році колективом авторів у складі А. Вишневського, Ю. Гаєвського, Л. Вишневської було створено перший методичний посібник «Методическое пособие по диагностике цветных драгоценных камней» за напрямом основного навчання «Атестація та експертна оцінка дорогоцінного каміння».

Посібник містив методичні й довідкові матеріали до курсу лекцій і практичних занять з атестації та експертної оцінки дорогоцінного каміння, його синтетичних аналогів та штучних продуктів.

Водночас у 2001 році ДГЦУ випустив друком два видання: монографію «Як оцінювати коштовності з дорогоцінних каменів і металів», де висвітлив найважливіші питання методології, термінології, ціноутворення та експертної практики у сфері сучасного товарознавства коштовностей; книгу-каталог «Музей коштовного і декоративного каміння», яка містить інформацію про унікальні кам'яні експонати, зосереджені в Музеї коштовного і декоративного каміння в смт Хорощів Житомирської області.

За ініціативою акредитованого фахівця ДГЦУ Тетяни Калюжної у 2004 році йшла активна робота з підготовки до видання в Україні посібника з оцінки діамантів «Всё об оценке бриллиантов» (переклад з англійської) авторства відомої в усьому алмазному світі видатної гемологині Верени Пагель-Тайзен (Verena Pagel-Theisen).

Заступник директора ДГЦУ В. Татарінцев зустрівся у м. Грац, Австрія з Вереною Пагель-Тайзен на її робочому місці в ювелірному домі «Weikhard», домовився з нею і викупив (за кошт Т. Калюжної) авторське право на переклад і друк в Україні зазначеного посібника. Дозвіл було отримано для ДГЦУ. Переклад і друк власними силами зробила Т. Калюжна. Посібник став у нагоді численним фахівцям-гемологам України.

Щороку ДГЦУ брав активну участь у міжнародних ювелірних виставках «Ювелір Експо Україна» як засновник та організатор: виконував безкоштовно експер-

Міжнародна ювелірна виставка «Ювелір Експо 2003». Співробітники гемологічного центру (зліва направо): Герашенко Г., Гаєвський Ю., Татарінцева К.

тизу каміння для відвідувачів заходу, науковці центру виступали з доповідями на семінарах, брав участь у суддівстві конкурсу «Краща ювелірна прикраса року». Виставкова діяльність ДГЦУ не обмежувалась Києвом, вона охоплює міста України (Одеса, Харків, Львів, Запоріжжя) і країни зарубіжжя (Таїланд, Німеччина, Польща та інші країни). Неодноразово ДГЦУ отримував дипломи як відзнаки за свою діяльність у виставках.

Також поза увагою експертів ДГЦУ не залишаються виставки природного декоративного каміння.

Фахівці ДГЦУ брали безпосередню участь у міжнародних форумах «Індустрія каменю», метою яких є підвищення технічного потенціалу вітчизняних виробників, впровадження новітніх технологій і розробок, залучення в галузь іноземних інвестицій. У рамках форумів проходили семінари, на яких наші фахівці робили наукові доповіді.

У 2006 та 2008 роках фахівці відділу експертизи декоративного та напівдорогоцінного каміння Олег Горобчишин, Олег Гелета та Ігор Сергієнко відвідали виставку «Martomass» у Вероні, Італія.

Виставки такого рівня є важливим місцем обговорення надсучасних тенденцій розвитку ринку природного декоративного каміння у світі, на них підбивають підсумки попередніх років індустрії природного каменю і відбуваються презентації нових архітектурних проектів із застосуванням природного каменю та інноваційних технологій обробки каміння. Це дозволяє об'єднати каменеобробні компанії, проектувальників та кінцевих споживачів, діяльність яких підтримує функціонування виробництва, та створити нову культуру застосування декоративного каменю.

Експерти ДГЦУ Ігор Сергієнко та Олег Горобчишин на виставці «Martomass», Верона, Італія, 2006